

การพัฒนาการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทย อย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Development of Concept-Oriented Reading Instruction and REAP Strategy
on Thai Critical Reading Ability for Education Faculty Undergraduate
Students of Suratthani Rajabhat University

สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์^{1,*}
Sureerat Aksornkan^{1,*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี กับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำนวน 86 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี จำนวน 44 คนและกลุ่มควบคุมซึ่งจัดการเรียนการสอนแบบปกติ จำนวน 42 คน ระยะเวลาในการสอนคือ 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 21 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า 70/70 คือ มีประสิทธิภาพ 73.03/72.36 2) ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี 84100

Program in Thai, Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University, Surat Thani 84100 Thailand

*Corresponding author, e-mail: amenjoynow@hotmail.com

ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์อี เอ พี มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์อี เอ พี ความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ

ABSTRACT

The objectives of this research were to compare: 1) Thai critical reading ability of undergraduate students before and after they were taught by Concept-Oriented Reading instruction and REAP strategy 2) the Thai critical reading ability of undergraduate students taught by Concept - Oriented Reading instruction and REAP strategy with those taught by regular instruction

The subjects were 84 undergraduate students of Faculty of Education, Surattthani Rajabhat University. These subjects were divided into two groups ; 44 students were experimental group and 42 students were control group. The duration of experiment was 7 weeks. The instruments for data collecting were critical reading test. The experimental instruments were lesson plan using-Oriented Reading instruction and REAP strategy and ordinary lesson plan. The collected data were analyzed by arithmetic means, standard deviation and t-test

The research findings were summarized as follows; 1) students had critical reading abilities higher than before experiment at .05 level of significance, and 2) students had critical reading abilities higher than students learning with conventional method at .05 level of significance

Keywords : Concept-Oriented Reading Instruction and REAP Strategy, Thai Critical Reading Ability

บทนำ

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์และยังเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ เนื่องจากการอ่านจะช่วยพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่สามารถแสวงหา วิเคราะห์ จัดระบบและประมวลข้อมูลความรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลายให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง

ด้วยความสำคัญดังกล่าว การจัดการศึกษาในทุกระดับจึงมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับ การฝึกทักษะการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ที่เห็นว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความจำเป็นที่สุดของนักศึกษา เพราะการอ่านก่อให้เกิดการเรียนรู้ การประเมิน และการตีความ เนื้อหาที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงตามสาขาวิชา ส่งผลให้

สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในอนาคต อีกทั้งก่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้เนื้อหาวิชาภาษาไทยพื้นฐานในหลักสูตรอุดมศึกษา ซึ่งเป็นวิชาบังคับในสถาบันการศึกษา จึงมีสัดส่วนในการสอนทักษะการอ่านมากกว่าทักษะอื่นๆ

การอ่านมีหลายระดับ การอ่านในระดับสูงได้แก่ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะที่นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องพัฒนาและปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531 : 14) สรุปได้ว่า นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องอ่านเป็นเพื่อใช้เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการอ่าน เพราะการอ่านในขั้นนี้มั่งจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างสติปัญญา และเพิ่มพูนความรู้

แม้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนในระดับ

อุดมศึกษา แต่ผลการวิจัย การสัมภาษณ์ การสำรวจความคิดเห็นและประสบการณ์สอนของผู้วิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหาในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณค่อนข้างมากเพราะไม่สามารถสรุป ตีความ ระบุจุดประสงค์ ลงความคิดเห็น ประเมินความคิดของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้ และไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านของ Benjamin S. Bloom ผลปรากฏว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพียงร้อยละ 40

ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนจึงเป็นกลไกสำคัญในการช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งต้องมีกลยุทธ์และเทคนิคในการจัดการเรียนการสอน โดยลดการบรรยาย และเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการนำการจัดการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ Concept-Oriented Reading Instruction (CORI) และกลวิธีอาร์อี เอ พี (Read, Encode, Annotate, Ponder) มาพัฒนาาร่วมกัน เพราะการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าวเป็นการใช้เนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายและจัดให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแนวคิดหลักที่เรียน ดังที่ Ruddell (2002) กล่าวว่า การเรียนการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ควรทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ โดยเน้นความสำคัญของการให้ความรู้และประสบการณ์เดิม ส่วนกลวิธีอาร์อี เอ พี เน้นพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และการเขียน ดังที่ Albee (2000) ได้อธิบายข้อดีสรุปได้ว่า กลวิธี อาร์อี เอ พี ช่วยเพิ่มและพัฒนาระดับความคิดอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำกลวิธีอาร์อี เอ พี มาใช้ร่วมกับการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากในแต่ละขั้นตอนของการเรียน ผู้เรียนจะต้องผ่านกระบวนการอ่าน

การใช้คำพูดของตนเองเพื่อบันทึกผลการอ่านเบื้องต้น โดยที่ผู้เรียนจะได้นำเสนอสิ่งที่อ่านออกมาในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นการสะท้อนความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์อี เอ พี เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์อี เอ พี
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนการอ่านโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์อี เอ พี กับการสอนการอ่านแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental design) โดยมีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ ระยะพัฒนารูปแบบ และ ระยะทดลองใช้รูปแบบ

ระยะการพัฒนารูปแบบ : ศึกษาการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ Concept-Oriented Reading Instruction (CORI) ของ Guthrie และคณะ (2007) และกลวิธีอาร์อี เอ พี (Read, Encode, Annotate, Ponder) ของ Eanet (1983) แล้วนำมากำหนดขั้นตอนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์อี เอ พี เป็น 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 สังเกตและสำรวจตนเอง ผู้เรียนสังเกตบทอ่านเพื่อกำหนดเป้าหมายในการอ่านและสำรวจความรู้เดิมของตนเองเพื่อเชื่อมโยง ทำความเข้าใจบทอ่านโดยผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนอ่านบทความแล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ ซึ่งผู้สอนหรือผู้เรียนจะบันทึกการอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการสร้างบรรยากาศการอ่าน

ขั้นที่ 2 ค้นคว้า ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาใช้ทำความเข้าใจบทอ่าน สร้างความหลากหลายในระดับความยากง่ายของเนื้อหาที่ใช้ในห้องเรียน

ขั้นที่ 3 ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา ผู้เรียนเรียนรู้กลวิธีการอ่านเพื่อนำมาวิเคราะห์ตีความ ประเมินค่าเนื้อหาสาระของบทอ่าน แล้วแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับบทอ่าน โดยใช้ภาษาของตนเอง ใช้คำ 30 คำ หรือน้อยกว่านั้น ในการอธิบายแสดงความคิดเห็นตอบทศวรรษ การอ่านตีความและฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาคำสำคัญ

ขั้นที่ 4 นำเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่างๆ นำเสนอผลการอ่านในรูปแบบของการเขียนที่ใช้ภาษาเฉพาะตัวถ่ายทอดความเข้าใจของตนเอง โดยการเขียนเพิ่มเติมในรูปแบบต่างๆ เพื่ออธิบายใจความสำคัญ บันทึกการวิเคราะห์ วิเคราะห์บทอ่าน และถ่ายทอดแนวคิดที่ผู้แต่งนำเสนอโดยใช้คำพูดของตนเอง และให้ตกผลึกเป็นผลลัพธ์ในการเขียน

ขั้นที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้เรียนนำผลการอ่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอนเพื่อสรุปประเด็นสำคัญของบทอ่าน

ขั้นที่ 6 คิดพิจารณาผลการอ่าน การพิจารณาสะท้อนผลการอ่าน การอภิปรายและเปรียบเทียบการเชื่อมโยงข้อมูล โดยให้ผู้เรียนฝึกแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนนำเสนอและบูรณาการความรู้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อนำเสนอออกมาในรูปแบบของการสรุปความ

เขียนแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน รวมทั้งสร้างแบบทดสอบปรนัยเพื่อประเมินผลความสามารถในการอ่านหลังการสอนแต่ละครั้งทำแผน และสร้างแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ สร้างตามการวัดการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ Benjamin S. Bloom และแบบอัตนัยจำนวน 1 ข้อ เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มี

ลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการทดลองใช้มาปรับปรุง

ระยะทดลองใช้รูปแบบ : ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับครูเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำนวน 2 กลุ่มเรียน จำนวน 86 คน จากนั้นทำการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำคะแนนมาทดสอบค่าที (t-test) พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเลือกนักศึกษากลุ่มเรียน 55005.151 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 44 คน เป็นกลุ่มทดลอง และที่ได้รับการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี และนักศึกษากลุ่มเรียน 55006.152 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 42 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ก่อนการทดลองให้กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ จากนั้นดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที หลังการทดลองให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบฉบับเดิม แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำคะแนนมาทดสอบค่าที (t-test)

เครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี จำนวน 7 แผนและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 7 แผน โดยใช้สอนสัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 21 คาบ โดยได้รับ

การตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวิธีการสอนที่ใช้ทั้งในด้านเนื้อหา เวลาและวิธีการวัดและการประเมินผล

2. แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ค่าความยากง่ายระหว่าง .28-.78 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20-.64

3. แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ โดยเลือกเรื่องสั้น เรื่องมีดประจำตัว เป็นแบบทดสอบในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย แล้วสร้างเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) มีค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนระดับสูงในทุกคู่เฉลี่ย .88 และมีค่าความเที่ยงในระดับสูง เท่ากับ .91

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 73.03/72.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 70/70 แสดงว่ารูปแบบการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีประสิทธิภาพเหมาะในการนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน

2. ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการทดลองได้คะแนนเฉลี่ย 24.05 หลังการทดลองได้คะแนนเฉลี่ย 30.44

3. ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนการอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองได้คะแนนเฉลี่ย 30.44 กลุ่มควบคุมได้คะแนนเฉลี่ย 26.65

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐาน ซึ่งการสอนด้วยวิธีนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ภายใต้การแนะแนวของผู้สอน ผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยแสวงหาความรู้จากแหล่งที่จะให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ อีกทั้งมีแนวคิดพื้นฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาพุทธิปัญญานิยมและทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม โดยเป็นการเรียนที่เป็นกระบวนการสร้างความรู้ใหม่ บนพื้นฐานของความรู้ที่มีอยู่ การที่มนุษย์เกิดความเข้าใจในการอ่านได้นั้น ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ทางภาษาและความรู้ทั่วไปมาช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เพราะข้อเขียนต่างๆ เป็นเพียงข้อมูลทางภาษาเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องพยายามสร้างความหมายขึ้นมาเองโดยนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้ามาสัมพันธ์กับข้อเขียน และยังคงสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของบรูเนอร์ ซึ่งเชื่อว่าการเรียนที่แท้จริงมาจากการค้นพบของแต่ละบุคคล โดยผ่านกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ซึ่งในการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี เมื่อผู้เรียนตั้งคำถาม แล้วมีการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เป็นการผลักดันให้ผู้เรียนไปแสวงหาความรู้ และนำความรู้ใหม่ไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมเพื่อหาคำตอบ ซึ่งเป็นความรู้ที่เพิ่มมาอย่างมีความหมาย และยังคงสอดคล้องกับทฤษฎีการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา เป็นการเรียนการสอนที่เน้นบทอ่านเพราะเชื่อว่า การให้บทอ่านที่ผู้เรียนสนใจหรือมีความรู้หรือประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้เร็วขึ้น และเมื่อมีการนำผลจากการอ่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทำให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่านมากขึ้น เป็นการขยายองค์ความรู้และตรวจสอบองค์ความรู้ระหว่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการสอนภาษาแบบองค์รวมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเหมือนการสอนแบบร่วมมือ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักร่วมมือกันทำงาน

การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อาร์ที เอ พี ทั้ง 6 ชั้น ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณ์ญาณเพิ่มขึ้นได้เนื่องด้วยเหตุผลต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายและเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่หรือกับบทอ่านที่ได้อ่าน ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและการอ่านจากการตั้งคำถามตอบคำถาม คาดเดาเนื้อเรื่องจากชื่อเรื่องและการเชื่อมโยงความรู้ การตั้งคำถามจากชื่อเรื่อง เป็นการกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมองเห็นขอบเขตของเรื่องที่จะอ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ทำให้มีความเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสอนภาษาแบบองค์รวมที่ว่าความสัมพันธ์และการถ่ายโอนข้อผู้ระหว่างผู้อ่านและข้อความที่กำลังอ่านผู้อ่านจะสามารถเข้าใจได้ต้องอาศัยความรู้พื้นฐานของตนเอง โดยผู้อ่านจะต้องเก็บข้อมูลทำความเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านในระหว่างการอ่าน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเข้าช่วยเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น และในระหว่างการอ่านผู้อ่านจะต้องใช้กลวิธีในการอ่านที่จะช่วยให้เข้าใจข้อความที่อ่านได้หรือที่เรียกว่ากระบวนการอ่าน ซึ่งจะเกิดขึ้นกับผู้อ่านทุกคนในขณะที่อ่าน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Riggs (1981 อ้างถึงใน วิมล กระต่ายทอง. 2543) Graves และ Graves (2003) และ Shepherd (1973) และ Haris Smith (1986) กล่าวว่า การอ่านโดยการตั้งคำถามและการเชื่อมโยงความรู้เดิมเป็นกลวิธีที่มีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากการกระตุ้นให้ผู้เรียนเดาเนื้อหา มีประโยชน์มากสำหรับกิจกรรมการสอนอ่านไม่เพียงแต่ดึงดูดความสนใจและให้วัตถุประสงค์แก่ผู้เรียนเท่านั้น ยังทำให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนทบทวนประสบการณ์และความรู้เดิมของตน การอ่านอย่างมีจุดหมาย ช่วยให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจจะลึกถึงความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน และมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น เพราะช่วยให้ผู้อ่านมีวัตถุประสงค์ในการอ่าน และสามารถจับประเด็นของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเพราะผู้เรียนอ่านอย่างมีเป้าหมายส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน

ขั้นที่ 2 การให้ผู้เรียนค้นคว้า อ่านและรวบรวมข้อมูลที่สัมพันธ์กับแนวคิดหลักจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายทั้งตำรา หนังสือหลายๆ เล่ม และเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ที่กว้างขวางและหลากหลายขึ้น ทำให้ช่วยฝึกทักษะการจับใจความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Smith (1944 อ้างถึงใน Wood. 1997) ได้สรุปแนวการสอนอ่านว่าครูควรให้บทอ่านที่หลากหลายเพื่อเพิ่มทักษะการอ่าน

ขั้นที่ 3 การให้ผู้เรียนนำเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่างๆ ทำให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลการอ่านเบื้องต้น โดยใช้ภาษาหรือรูปแบบของตนเองอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อตอบคำถามสั้นๆ เป็นการฝึกวิเคราะห์บทอ่านอย่างเป็นระบบด้วยการเขียน สอดคล้องกับแนวการสอนภาษาแบบองค์รวม ที่จะเน้นให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียนซึ่งจะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันตลอดเวลา การที่ผู้อ่านจะบันทึก หรือวิเคราะห์ข้อข้อมูลออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยภาษาของตนเองได้นั้น ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจในเนื้อหา ซึ่งแสดงให้เห็นผลของการอ่านที่ประสบความสำเร็จ การสอนด้วยวิธีนี้ผู้เรียนซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อ่านก็ยังสามารถทำหน้าที่เป็นผู้เขียนถ่ายทอดความรู้ที่ได้จากการอ่านอีกครั้ง โดยอาศัยทักษะการคิดช่วยในการเขียน โดยถ่ายโอนความรู้จากการอ่าน การคิดมาสู่การเขียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านและช่วยพัฒนาทักษะการอ่านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ขั้นที่ 4 5 และ 6 การให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มทำให้ผู้เรียนสามารถขยายความเข้าใจในการอ่านได้กว้างขึ้น ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนจากการอภิปรายกลุ่มส่งผลให้เข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้น จากการตรวจสอบความเข้าใจกับเพื่อนเป็นขั้นตอนการสอนที่สนับสนุนการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ Lunsford และ Lunsford (1996 อ้างถึงใน อโนมา โรจนางษ์. 2554) ที่ให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ว่าความรู้จากการอ่านจะเพิ่มมากขึ้นหากมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น และการปฏิสัมพันธ์กับสังคมเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการสอน การพูดอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนจะช่วยให้

เกิดข้อมูลใหม่ๆ อันจะนำไปสู่การสร้างมโนทัศน์ได้ดีหากมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มและบูรณาการข้อมูลได้ดีกว่า (Guthrie, et al. 2007) นอกจากการให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจะส่งผลดีต่อการอ่านแล้วยังเป็นการฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี เป็นวิธีที่สนับสนุนและส่งเสริมการอ่านที่มีประสิทธิภาพโดยส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านและวิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องได้ โดยผ่านกระบวนการทางความคิดและกระบวนการเขียนซึ่งทำให้ผู้เรียนมีวิธีการที่หลากหลายและมีความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์หรือเชื่อมโยงจากสิ่งที่ผู้เรียนได้อ่านซึ่งประเภทของการเชื่อมโยงมีตั้งแต่การสรุปธรรมดาไปจนถึงการโต้ตอบอย่างมีวิจารณ์ญาณและวิพากษ์วิจารณ์ในระดับสูงที่มีความท้าทายมากขึ้น และสามารถพัฒนาความรู้ การนำไปใช้ และความผูกพันกับการอ่าน สอดคล้องกับทฤษฎีของบลูม คือ หลังการทดลองพบว่า ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาสาระของแต่ละหัวข้อ นำกลวิธีการอ่านที่ได้เรียนรู้มาปรับใช้ในการอ่านบทอ่านได้ใน การจับใจความสำคัญย่อหน้าที่อ่าน และการปฏิสัมพันธ์กับสังคมเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการสอน การพูดอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนจะช่วยให้เกิดข้อมูลใหม่ๆ อันจะนำไปสู่การสร้างมโนทัศน์ได้ดีหากมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มและบูรณาการข้อมูลได้ดีกว่า (Guthrie, et al. 2007)

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในตนเอง
2. ผู้สอนควรจัดลำดับบทอ่านตามความยากง่ายของบทอ่าน โดยให้ผู้เรียนเรียนบทอ่าน ที่ค่อนข้างง่ายก่อนแล้วค่อยๆ เพิ่มความยากไปเรื่อยๆ เพื่อทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการอ่านไม่ใช่เรื่องยากและสามารถประสบความสำเร็จในการอ่านได้

เอกสารอ้างอิง

- วิมล กระต่ายทอง. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถในการสรุปอ้างอิงความในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ใช้กลวิธีการสรุปป้องกันความแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). การส่งเสริมการอ่าน. ปทุมธานี : วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาจลกรณ.
- อารี พันธุ์มณี. (2546). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ แกรมมี.
- อโนมา โรจนางษ์. (2554). การเพิ่มผลลัพธ์การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ในบทความวิจัย : การทดลองภาคสนาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Albee, J. A. (2000). The effect of Read-Encode-Annotate-Ponder annotation exchange (REAP AnX) on the complex thinking of undergraduate student in children's literature courses. Unpublished doctoral dissertations, University of Missouri-Kansas City.
- Eanet, M. G. and A. V. Manzo. (1983). "REAP-strategy for improving reading/writing/study skills." *Journal of Reading*. 19 : 647.
- Graves, M. F. and B. B. Graves. (2003). *Scaffolding reading experiences : Designs for student success*. 2nd ed. Massachusetts : Christopher-Gordon.
- Guthrie, J. T, et al. (2007). "Reading Motivation and reading comprehension growth in the later elementary year." *Contemporary Educational Psychology*. 32 : 282-313.

- Ruddell, R. B. (2002). **Teaching children to read and write : Becoming an effective literacy teacher.** New York : np.
- Shepherd, D. L. (1973). **Comprehensive high school reading methods.** Columbus, Ohio, Merrill.
- Smith, C. C. and Bean, T. W. (1997). "The guided writing procedure: Integrating content reading and writing improvement." **Reading Teacher.** 29 : 220-294.
- Wood, N. V. (1997). "College Reading instruction as reflected by current textbooks." **Journal of College Reading and Learning.** 27(3) : 79-95.